

Provkonstruktion

Provkonstruktion

Årskurs: Gymnasiet

Ämne eller kurs: Svenska som andraspråk 3

Tema: Genrer och texttyper inom svensk litteratur

Syfte

Syftet med provet är att bedöma elevernas kunskap och förståelse av litterära genrer och texttyper, deras kännetecken, strukturer och syften. Provets utformning ger eleverna möjlighet att både identifiera och analysera dessa genrer samt att visa förmåga att skapa egna texter inom givna ramar.

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Kursen omfattar olika litterära genrer och texttyper, inklusive deras kännetecken, strukturer och syften. Eleverna får möjlighet att analysera och skriva inom olika genrer samt förstå hur genrebestämmelser påverkar textens utformning och innehåll.

Kunskapskrav

Eleven ska kunna identifiera och analysera olika litterära genrer och texttyper. Eleven visar förmåga att skapa texter med hänsyn till genre och att anpassa sitt språk och stil efter sin målgrupp och syfte.

Prov

Faktafrågor

1. Vilken av följande är en typisk kännetecken för skönlitteratur?

- A) Faktabaserad information
- B) Fiktiva berättelser
- C) Vetenskaplig analys

D) Dramaturgisk struktur

2. Vad kännetecknar en novell?

- A) Lång berättelse med flera karaktärer
B) Kortare berättelse med en tydlig konflikt
C) En forskningsartikel
D) En antologi av dikter
3. Vilken av följande genrer används mest för att uttrycka känslor?
A) Sakprosa
B) Lyrik
C) Instruktionsmanualer
D) Kriminalromaner
4. Vilken texttyp beskriver ofta personliga upplevelser?
A) Faktatext
B) Essä
C) Novell
D) Filmmanus
5. Vad kännetecknar poesi?
A) Innehåller alltid faktabakgrund
B) Använder stilistiska medel som rim och metaforer
C) Har alltid en kronologisk struktur
D) Är alltid en serie av berättelser
6. Vad är huvudsyftet med sakprosa?
A) Underhålla
B) Informera eller argumentera
C) Skapa en viss känsla
D) Berätta en historia
7. Vilken av följande genrer är oftast skriven i första person?
A) Dagbok
B) Artiklar
C) Noveller
D) Kritiska essäer
8. Vad innebär genreanpassning i skrivande?
A) Att skriva oavsett genre
B) Att anpassa stil och struktur efter genre
C) Att kopiera andras texter
D) Att alltid följa regler och inte vara kreativ
9. Vilken av följande texter är en essä?
A) En roman
B) En novell
C) En personlig reflektion kring ett ämne
D) En dikt

10. Vad är typiskt för dramatik?

- A) Skrivs alltid i prosa
- B) Innehåller helst dialog
- C) Förutsätter en scenisk framställning**
- D) Utan karaktärer

11. Vilket element är avgörande för en berättelses struktur?

- A) Färgval
- B) Handlingen**
- C) Längden
- D) Diktens form

12. Hur kan en text bli genrebunden?

- A) Genom specifika stilistiska och strukturella drag**
- B) Genom längden på texten
- C) Genom författarens liv
- D) Genom innehållet

13. Vad betyder genrekonventioner?

- A) Regler för författande
- B) Genomsnittet av olika genre
- C) Typiska kännetecken och normer för en genre**
- D) En form av litterär kritik

14. Vad definierar en lyrisk text?

- A) Längden på texten
- B) Fokuserar på känslor och stämningar**
- C) Sakprosa och fakta
- D) Måste inkludera en berättelse

15. Vad betyder att skapa en text med stilistik i åtanke?

- A) Att inkludera tydliga fakta
- B) Att använda språk och stil anpassad efter textens genre**
- C) Att skriva allt i prosa
- D) Att alltid vara formell

Resonerande frågor

1. Diskutera hur kännetecknen för en viss genre kan påverka läsarens förväntningar.

Syftet är att ge eleverna möjlighet att analysera hur genreformer skapar förväntningar och hur detta påverkar läsoplevelsen.

2. Beskriv hur du skulle välja att skriva en text inom en genre och vilken process du skulle följa.

Denna fråga uppmuntrar eleverna att reflektera över sin egen skrivprocess

och göra medvetna val.

3. Vad anser du att det innebär att behärska en genre?

Här får eleverna möjlighet att visa djup förståelse av genre och dess krav.

4. Vilket ansvar tycker du en författare har när det kommer till att följa eller bryta mot genrekonventioner?

Denna fråga ger eleverna möjlighet att diskutera konstnärlig frihet kontra genrebestämmelser.

5. Hur kan litterära genrer förändras över tid, och ge exempel på former av ovanliga genrer som har uppstått.

Eleverna ges här möjlighet att resonera om litteraturens utveckling och kulturella trender.

6. Vilken inverkan kan kulturella och samhällsliga kontexter ha på litterära genrer?

Här uppmanas elever att fundera på hur litteratur återspeglar och påverkas av det samhälle den skapats i.

7. Hur påverkar din egna bakgrund och erfarenhet din tolkning av olika genrer?

Denna fråga uppmanar eleverna att reflektera över sin subjektiva upplevelse och förståelse av litteratur.

8. Vad innebär det att vara en kritisk läsare av olika genrer?

Detta ger eleverna möjlighet att diskutera de färdigheter som krävs för att kritiskt granska och analysera texter.

Bedömning

Faktafrågorna kan ge maximalt 1 poäng vardera, vilket gör att totalt 15 poäng kan uppnås. De resonerande frågorna kan ge maximalt 3 poäng vardera, vilket ger totalt 24 poäng.

För betyget E krävs minst 8 poäng, för betyg C krävs 12 poäng (varav minst 3 poäng från resonerande frågor) och för betyg A krävs 18 poäng (varav minst 5 poäng från resonerande frågor).